

ASHLEY HAY

Een bibliotheek
aan zee

Vertaling Ineke van Bronswijk

HarperCollins

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam

Copyright © 2013 by Ashley Hay
Oorspronkelijke titel: *The Railwayman's Wife*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2017 HarperCollins Holland
Vertaling: Ineke van Bronswijk
Omslagontwerp: Wil Immink Design
Omslagbeeld: Iliina Simeonova, Dirk Wustenhagen / Trevillion Images
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Soest
Druk: CPI books GmbH, Germany

ISBN 978 94 027 2520 9
ISBN 978 94 027 5253 3 (e-book)

NUR 302
Eerste druk september 2017

This edition published by arrangement with the original publisher, Atria Books, a Division of Simon & Schuster, Inc., New York.

HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises Limited
® en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Hoofdstuk I

Ze zit met haar benen onder zich gevouwen. De vingers van haar ene hand strijken over de bekleding van de stoel, met de andere houdt ze een boek vast.

Het zou elke dag van elk jaar kunnen zijn: 1935, 1938, 1945, of tientallen jaren verder in de toekomst. Misschien is het de dag na haar bruiloft, de dag na de geboorte van haar dochter, de laatste dag van de oorlog, de laatste dag van haar leven. Hoe dan ook, Anikka Lachlan leest, geheel in beslag genomen door de woorden en spaties die lange donkere slingers vormen op het witte papier. Ze likt haar vinger, niet langzaam maar afwezig, en slaat een bladzijde om.

Over de daken van dit dorp klinken buiten scherpe geluiden: de remmen van een trein en het piepen van wielen op de rails, metaal op metaal. Ani kijkt op van haar boek, maar niet naar iets speciaals, alsof de kamer waarin ze zit en de rumoerige buitenwereld op dat moment niet echt bestaan.

De geluiden sterven weg. Het wordt stil. Ze buigt haar hoofd en vindt het volgende woord.

Hoofdstuk 2

Zo zijn deze mensen, Ani Lachlan en haar man Mac. Het zijn mensen die het belangrijk vinden om verjaardagen te vieren; ze doen hun uiterste best om het juiste cadeau te vinden, om er een onvergetelijke dag van te maken. Zelfs tijdens de oorlog, toen hun dochter Isabel om het onmogelijke vroeg – een fiets – knutselde Mac van allerlei restmateriaal een miniaturfiets in elkaar, in afwachting van de echte fiets waar nog voor gespaard moest worden.

Eind 1948, het weekend voor Isabels tiende verjaardag, nemen Ani en Mac de trein naar Sydney om haar verjaarscadeau uit te zoeken – ze heeft om iets magisch gevraagd. De hele ochtend snuffelen ze in stoffige winkeltjes rondom het Centraal Station, totdat ze, een kwartier voordat hun trein zou vertrekken, een lange buis vinden met een kijkopening aan de ene kant en bolvormig glas aan de andere.

Mac houdt de koker voor zijn ene oog, het andere gesloten, en de caleidoscoop verandert de overvolle winkel in een heel scala van mozaïeken: een gebrandschilderd raam, een waaier van Arabische tegels, en heldere kleuren als hij op de openstaande deur richt. Glimlachend geeft hij de koker aan zijn vrouw. ‘Is het niet prachtig?’ zegt hij terwijl hij haar aan de ring ziet draaien waarmee ze het rommelige allegaartje in de winkel transformeert. Het koper is dof in vergelijking met de gloed van haar huid.

‘Ja,’ zegt ze terwijl ze nog een keer aan de cilinder draait. ‘Ja, hier zal ze blij mee zijn. Hiermee kan ze alles wat ze ziet in iets

moois veranderen.' Geen beter cadeau voor hun Bella. Mac schuift munten over de toonbank naar de oude dame erachter, en ze verpakt het cadeau in lichtgeel papier.

'Een cadeautje?' vraag de winkelierster terwijl ze de hoeken van het papier netjes naar binnen vouwt.

'Voor onze dochter,' antwoordt Mac.

'Ze wordt tien,' vult Ani aan.

De oude dame glimlacht. 'Er zijn zoveel manieren om dingen te zien,' zegt ze. 'Ik hoop dat ze allemaal mooi zijn, de dingen die jullie dochter ziet.' Dan wikkelt ze nog dik bruin inpakpapier om het pakje, dat ze aan beide uiteinden vastzet met een touwtje, als een zuurtje.

Ani glimlacht terug. 'U zou moeten zien waar we wonen.' Ze raakt Macs arm aan terwijl hij het pakje in zijn tas stopt. 'De mooiste plek van de wereld.'

Mac bloost, deels omdat zijn vrouw zo uitbundig is en deels omdat hij ervan geniet als ze dit zegt. Hij heeft haar meegenomen, dankzij hem leeft ze omringd door de schitterende natuur. In de gekraste en gevlekte spiegel achter de toonbank ziet hij hen staan, Ani iets groter dan hij, en tenger als de jonge boompjes bij het strand. Haar haar is zo lichtblond dat het lijkt alsof ze van boven wordt verlicht. En daar is hij, Mackenzie Lachlan, stevig gebouwd in vergelijking met haar, met een dikke bos haar die alleen blond genoemd kan worden als hij naast haar staat. Haar spiegelbeeld glimlacht, en hij draait zich naar haar opzij. Van die glimlach gaat hij stralen.

In de halfdonkere winkel slaat een klok, en hij pakt haar hand vast. 'De trein, liefste.'

De winkelierster komt achter de toonbank vandaan en gaat

bij de deur staan, buigt zich met haar handen tegen elkaar naar voren alsof ze bidt. 'Ik wens jullie een veilig terugreis naar huis en jullie dochtertje.'

Ze vliegen naar buiten, de straat op, langs winkelpuien, kruispunten, hoeken om, trappen op en door naar hun perron. Terwijl ze in een lege coupé stappen, komt de loc op stoom en blaast een grote witte wolk uit, tegelijk met een langgerekt fluitsignaal, en begint te rijden.

'We hebben een prima loc,' zegt Mac, die opzij leunt om in de bocht naar de grote groene locomotief te kijken. 'Het is een zesendertig, dat schiet lekker op. Voor we het weten, zijn we thuis.'

De mooiste plek van de wereld. Ani nestelt zich tussen zijn lichaam en het houten raamkozijn. Hij voelt de warmte van haar arm tegen zich aan als hij de pagina van de krant omslaat. Zacht mompelt hij de namen van de landen in het nieuws: Birma, Ceylon, Israël, Zuid-Afrika, twee nieuwe Duitslanden. Als hij de tweede pagina uit heeft, voelt hij dat ze zwaar tegen hem aan ligt. Hij weet dat ze overal doorheen zal slapen, niets zal zien van de lappendeken van achtertuinen in de buitenwijken, de waslijnen, de moestuintjes, de gammele schuurtjes. Pas bij het mooiste deel van de reis zal ze wakker worden, als de trein door een lange, donkere tunnel rijdt en uitkomt bij de kust, het noordelijke puntje van Ani Lachlans mooiste plekje van de wereld.

'Ik maak je wakker als we er zijn,' zegt Mac. En ze knikt, knijpt in zijn hand. In een trein slaapt ze stil en diep, alsof de ritmische geluiden een slaapliedje zijn. Hij kijkt naar haar gezicht, voelt haar ademhaling tegen zijn schouder.

Ze steken de Cooks River over, dan de Georges River, op weg naar het zuiden. Aan de andere kant van het raam flitst dichte bebossing langs, getransformeerd tot fragmenten van bomen, palmen, gras en vogels. Ook de lucht ziet eruit alsof je er door een caleidoscoop naar kijkt. Zijn ogen schieten heen en weer, proberen te focussen op een enkele eucalyptus, de waaier van een palm, en vallen dan dicht. Zijn krant glijdt op de vloer terwijl het landschap van eucalyptusbos overgaat in weidegrond. Ze zijn bijna in Oxford, bijna bij het begin van de tunnel.

Haar vingers strijken over zijn arm. 'Het komt niet vaak voor dat ik jou wakker maak.' Ze glimlacht naar hem.

'We zijn er bijna,' zegt hij, en hij neemt haar hand in de zijne. De loc puft en blaast, zwoegt over de rails naar de boogvormige opening die in de rotsen is uitgehouwen. 'Nu,' zegt Mac met zijn mond vlak bij haar oor, 'nu.' Ze zijn in het donker, het geluid is overdonderend, en het lijkt wel alsof ze sneller gaan nu het buiten donker is. En dan zijn ze eruit, in het licht en de ruimte, waar het relatief stil is.

En daar is de oceaan, daar is het strand, het begin van de kleine vlakte die koppig standhoudt tussen het natte en het droge in.

Het is een windstille en zonnige dag. Het water is spiegelglad en donker, de steile rotswand een regenboog van goud en oranje, roze en bruin. Terwijl de trein de bochtige rails volgt, veranderen de rotswanden van de berg in monolieten die van Paaseiland afkomstig zouden kunnen zijn, en dan in de geometrische vormen van een tempel in de woestijn. Hier is de helse rode gloed van de cokesovens; hier is de smalle ruimte waar alleen plaats is voor een pad tussen de zee en de rotsen. De plaatsnamen

vormen een medley van simpele beschrijvingen, buitenlandse en oudere, originele woorden: Coalcliff, Scarborough, Wombarra, Austinmer. En dan Thirroul.

Ze komen langs de reparatieloods voor locomotieven op het spoorwegemplacement, opgetrokken van glas en hout, en Ani's favoriete gebouw in Thirroul, hoewel elke werkdag voor hem hier begint. De trein gaat langzamer rijden en ze zijn bijna thuis.

De stoomfluit klinkt als de loc het station binnenrijdt, met wachtkamers langs het perron en het Spoorweginstituut met de bibliotheek aan de andere kant van het spoor. Ani pakt Macs hand vast en stapt uit het rijtuig. De lucht is dik van het zout en de ozon van de oceaan. Met hun tassen in de hand lopen ze langzaam naar huis, in oostelijke richting langs de kust, dan naar het zuiden tegen de heuvel op, en weer oostwaarts langs het water, tot halverwege Surfers Parade. Vanaf de trap naar de voordeur zie je alleen de bergen en het water, en voorbij het hek aan de achterkant, misschien anderhalve kilometer naar het zuiden, is een kaap die, heeft ze hem verteld, voor haar het einde van hun wereld markeert.

'Anderhalve kilometer vanaf de pijnboom in onze tuin, die als een kruisje op een kaart de plek aangeeft.'

'Dan verlaat ik onze wereld dus zelfs al met de trein naar Wollongong,' protesteerde hij een keer. 'Elke dag ga ik weg uit jouw wereld.'

'Weg uit onze wereld, ja, maar je bent er goed in om weer thuis te komen.'

De eerste keer dat ze hier kwamen, pasgetrouwd en meer dan twaalf jaar geleden, hadden ze ook de kaap beklommen, langs

de steile wand tot aan de top, waar ze uitzicht hadden over de onbegrensde blauwe oceaan.

‘Daar is niets,’ had Mac gezegd, ‘helemaal niets totdat je bij Chili bent.’ De boomtoppen in de diepte vormden een deken in ontelbare schakeringen groen: grijsgroen van de gombomen met oude *cabbage tree palms* ertussen, hier en daar cederbomen, het bijna lichtgevende groen van de boomvarens, eucalyptus afgewisseld met terpentijnbomen. In de late lente kwamen er felle kleuren bij: het vurige rood van de inheemse *flame tree* en het intense paars van de exotische jacaranda.

Ze hadden die dag onweer op de kust zien afkomen en waren in de stromende regen, begeleid door de donder, langs het pad omlaag geklauterd, nat en bemodderd. ‘Ik heb je!’ Lachend had Mac zijn natte armen om haar heen geslagen. ‘Ik heb je,’ had hij zachter herhaald, en hij had een kus op haar lippen gedrukt. Ze had geprobeerd zich los te maken, uit gêne voor deze omhelzing in het openbaar. Hij had erom moeten lachen, maar haar niet losgelaten.

Terwijl Ani theezet en het mooie cadeau verstopt, kijkt Mac naar de zonsondergang, denkend aan die kus, aan de verlegenheid, en de onhandige omhelzingen erna. De vorm van de schaduwen en de kleuren van de wereld beginnen te veranderen nu het donker wordt, en hij verlangt naar een wandeling in de weidse Schotse schemering en een onverwachte kus in de buitenlucht. Maar het is te ver weg, aan de andere kant van de wereld, en het is te lang geleden dat hij uit Schotland wegging. Een kus is nu bijna altijd plichtmatig, een gewoonte, met af en toe een spontane verrassing. Zo is het leven, hij weet het, er is niets aan te doen. Toch is hij blij met zijn herinneringen en de privacy van zijn verbeelding.

Vanuit zijn ooghoeken ziet hij een kleurig vlekje in de vallende duisternis; het is Isabel, die thuiskomt van het huis van een vriendinnetje. Hij fluit drie keer, twee keer laag en een keer hoog, een langgerekte roep. Zelfs in het halfdonker kan hij zien dat ze stil blijft staan om op adem te komen voordat ze terugfluit. Kom maar thuis, mijn kleine meid, denkt hij, en als hij het hek openzet, voelt hij haar kleine armen stevig om zijn nek.

Het weekend erna, op Isabels verjaardag, na het ontbijt en het cadeau, schuift Ani de taart in de oven en loopt het gezin naar het strand, met de caleidoscoop in Isabels hand. Het is een heldere ochtend, de lucht hoog en licht, met een smalle streep witte wolken die achter de berg verdwijnt. Isabel houdt de koperen cilinder vast en verandert de wereld van vorm met de kleinste beweging van haar hand. ‘Het is net toveren,’ zegt ze, en Ani en Mac glimlachen. Ze geniet altijd van haar verjaardag, het cadeau, de taart en een uitstapje. Dit keer heeft ze om een milkshake in Wollongong gevraagd, en ze hebben beloofd dat ze dat de komende week een keer na school gaan doen.

‘Ik neem chocolade,’ roept ze nu. ‘Of misschien *malted milk*. Of zal ik karamel nemen omdat ik nu al tien ben?’ Ze danst rondjes in het zand om haar ouders heen en richt haar mooie nieuwe kijker hierop en daarop terwijl ze naar de pijlers en gebroken planken van de oude pier lopen, die zich boven het lage tij landinwaarts uitstrekt en aan de andere kant naar zee.

‘We hadden je een telescoop moeten geven,’ roept Mac naar zijn dochter. ‘Hé, zo te zien zit er iemand op een van de palen.’ Alle drie blijven ze staan en turen ze in de verte met de warme

zon op hun rug. En ja, ze onderscheiden de vorm van een man boven op het verweerde hout.

‘Volgens mij is het de broer van Iris McKinnon,’ zegt Mac na een tijdje. ‘Een van de machinisten vertelde dat hij thuis is. Weet je nog, liefste, tijdens de oorlog werd een gedicht van hem gepubliceerd. We hebben het toen meegenomen naar Iris, weet je nog?’ Hij houdt een hand boven zijn ogen, eerder als saluut dan als bescherming tegen het licht. ‘Ik vraag me af wat hij nu gaat doen. Ze zitten in de mijn en op de treinen niet om een dichter te springen.’

In zee verschijnt een school dolfijnen op een golf, ze dartelen en duiken terwijl de golf omslaat, breekt en over het strand spoelt. Isabel lacht, en de dolfijnen duiken weer op, ze springen en draaien.

‘Het lijkt wel een circusvoorstelling,’ zegt Mac, ‘zoals ze telkens rondjes draaien. En nog een!’ roept hij als een van de dolfijnen hoog boven het water uit springt. ‘Er zijn altijd dolfijnen voor jou, mijn kleine meid, maar ik zie nog steeds geen grote witte vogel.’ Mac droomt ervan, op alle kusten waar hij zich bevindt, om aan de horizon een albatros te zien, zeilend op de wind.

‘Misschien op jóúw volgende verjaardag, pap.’ Isabel juicht als een andere dolfijn een salto maakt boven een golf.

De dichter op de pijler heeft de dolfijnen ook gezien; hij buigt zich naar voren als ze springen, en naar achteren als ze terugduiken in het blauwe water.

‘Dit zou stof moeten zijn voor een gedicht,’ zegt Ani. ‘Als ik een gedicht zou schrijven, zou het over dolfijnen gaan. Ze zien er zo blij uit, en het is altijd een verrassing om ze te zien.’

Mac lacht, pakt haar hand beet en met de andere die van Isabel, en ze huppelen over het strand. ‘Het is een goed voorteken voor Bella’s tiende verjaardag, zo zie ik het. Kom, dan gaan we naar huis om een stukje van die lekkere taart te eten.’ En hij begint te rennen, met zijn twee meisjes, zoals hij hen noemt, als wapperende jaspanden achter hem aan.

Als ze bij de rotsen komen waar ze omhoog moeten klimmen naar de straat blijft hij staan en kijkt hij om naar het strand. Hoe ziet een dichter er van dichtbij uit, vraagt hij zich af. Zou hij er anders uitzien dan voor de oorlog? Zou je aan hem kunnen zien dat hij een dichter is, misschien aan losse woorden in zijn jaszak? Mac tuurt in de verte om de vorm van ’s mans pet te kunnen zien, zijn hoofd, zijn lichaam. En hoe komt hij weer van die paal af? Het opkomende tij rolt rond de onderkant van de pijlers, en het stuivende water glinstert in de zon.

‘Wil je opeens geen taart meer?’ plaagt Ani vanaf de top van het klif.

Mac neemt de trap met twee treden tegelijk en is buiten adem als hij bovenkomt.

Hoofdstuk 3

Zodra hij op het strand was gekomen, had hij het weer geweten. Helemaal aan het zuidelijke einde, weggestopt onder Sandon Point, was de oude pier, met de planken die gebroken of verdwenen waren, en met de houten pijlers die door het komen en gaan van de zee glad waren gepolijst, zilverachtig van kleur. Hij had ook nog geweten dat er treinen over reden toen hij en Iris klein waren, treinen die ladingen steenkool naar de wachtende schepen op zee vervoerden. Ze hadden er graag naar gekeken vanaf het noordelijke einde van het strand, de locomotief en de wagons zo klein als speelgoed in de verte. Dat was jaren geleden geweest; tegen de tijd dat hij ging vechten in de oorlog, negen jaar geleden, was de pier al in verval geweest, een grillig woud van pijlers en ontbrekende planken.

Die ochtend had hij opeens de behoefte gevoeld om op een van de pijlers aan de waterrand te klimmen en van bovenaf naar de golfbewegingen van het water te kijken. Vroeger had hij het niet eens geprobeerd, maar hij weegt nu minder en hij is leniger. Hij had zijn eigen schaduw met hem mee zien rennen, een lange, gekalligrafeerde pennenstreek op het zand, een gevaarlijk treffende gelijkenis.

Oké, had hij gedacht, kom op. Met grote stappen had hij een aanloop genomen, zijn voetstappen ploffend op het zand. Dus jij wilt de pilaarheilige van Thirroul worden, Roy McKinnon? Je wilt boven op een pijler gaan zitten en op inspiratie wachten? Hij

had zijn voet tegen de pijler gezet en zichzelf omhooggetrokken, licht als een veertje.

‘Er is bijna niets van je over,’ had Iris geprotesteerd tijdens de eerste maaltijd die ze voor hem had klaargemaakt. En hij had uitgelegd dat hij nog maar heel weinig at, en ook nog maar heel weinig slaap nodig had. Vroeger zeiden mensen dat hij op Fred Astaire leek, zo slank – hoewel het zijn vriend Frank Draper was die kon dansen als een droom. Nu noemden ze hem ‘schriel’ en ‘vel over been’. En niemand neuriede *Top Hat, White Tie and Tails* als ze hem zagen.

‘Daar zullen we snel iets aan doen nu je hier bent,’ had Iris gezegd terwijl ze aardappelen met jus opschepte, die hij naar de rand van zijn bord had geschoven en had laten staan.

Nu hij zichzelf in evenwicht houdt op de smalle bovenkant van de pijler wenst hij bijna dat hij haar kon geloven. Of beter nog, dat de middagzon hem op de een of andere manier verandert in een verlengstuk van deze hoge pijler, versmolten met de bovenkant. En stel nou dat hij er niet meer af kwam? Dat zou zijn zus waarschijnlijk even bespottelijk vinden als zijn vrijwillige deelname aan de oorlog. Of dat je jezelf midden in die oorlog een dichter noemde, of dat je er na je ontslag uit het leger drie jaar over deed om thuis te komen.

En nu hij eindelijk weer thuis is, hoopt hij alleen maar dat hij kan verdwijnen in het zonlicht.

Hoog op de pijler kijkt Roy naar de dolfijnen die opduiken en als houten vissen in een schiettent op de kermis boven het water buitelen. Omhoog en terug, dan weer omhoog. Hij tilt zijn rechterarm op, houdt hem strak naar voren en beweegt zijn vinger. Vanaf dit hoge punt zou hij goed kunnen richten.

Hoeveel mannen heb je gedood, Roy? Hoe vaak heb je je wapen gericht, hoe vaak heb je gevuurd?

Ver weg aan de horizon ziet hij een schip dat richting Melbourne koerst, terug langs de route die hij heeft genomen naar Sydney, en uiteindelijk, vorige week, naar Thirroul. Na het einde van de oorlog heeft hij meer dan drie jaar lang door de uithoeken van het land gezworven. Hij heeft de mensen die hij kende gemeden, vooral zijn zus met al haar vragen. Het was een vreemde troost geweest dat zijn ouders overleden toen hij overzees was – als zijn vader hem naar aantallen had gevraagd, had hij nooit kunnen weigeren om antwoord te geven.

In '45 was hij teruggekomen, en vanuit Sydney was hij naar het westen gegaan, naar de onbekende leegte van een schapenboerderij, toen omlaag naar Melbourne, waar hij een desastreuze poging had gedaan om weer als leraar voor de klas te staan. Vanaf de allereerste dag had hij geweten dat hij dat werk niet meer kon doen. Vroeger hadden kinderen hem blij gemaakt – hun optimisme, hun rumoer, hun ongebreidelde nieuwsgierigheid – maar nu werkten ze op zijn zenuwen; hij was ongeduldig geworden, gefrustreerd geraakt en uiteindelijk in woede uitgebarsten. De dingen die ik jullie kan vertellen, had hij tegen het in zijn ogen ongeïnteresseerde zootje willen schreeuwen. De dingen die ik heb gezien. Hij was uit de school naar buiten gelopen en nooit meer teruggekomen.

In Adelaide had hij vreedzaam samengewerkt met een aantal Duitsers om wijn te maken, en zich verwonderd over de grilligheid van de geschiedenis. Daarna was hij nog verder naar het westen gegaan, dwars over het hele continent, totdat hij in de oogsttijd in de graanvelden belandde.

In zijn linkerborstzakje zat altijd een opschrijfboekje, precies even groot als het Nieuwe Testament met de koft van metaal dat Iris hem had meegegeven toen hij afreisde naar de oorlog. Maar ook al zag hij nog zoveel verschillende plaatsen, al ontmoette hij nog zoveel mensen, al deed hij nog zulke uiteenlopende dingen, hij had er nooit ook maar één regel over op papier kunnen zetten.

Je bent behoorlijk verknipt, makker, denkt hij nu terwijl hij met zijn gekromde vinger opnieuw een denkbeeldige trekker overhaalt, als je midden op een modderig bruggenhoofd een gedicht kunt schrijven en hier geen enkele zin kunt bedenken. Bijna had hij zich opgegeven voor het re-integratieprogramma voor ex-soldaten, die van de overheid een lapje grond kregen toegewezen en het daar maar mee moesten doen. Uiteindelijk was hij vanuit Freemantle helemaal langs de Australische kust naar Sydney gereisd, waar hij de trein naar Thirroul had genomen, naar het huis van zijn zus – de enige plek ter wereld waar hij zich nog een beetje thuis kan voelen.

Ooit was de beroemde schrijver D.H. Lawrence hier neergestreken om op een met wollige sneeuwballen begroeid stukje land aan het strand een boek te schrijven – Roy knikt altijd naar de bungalow als hij erlangs loopt. Als Lawrence hier kon schrijven, concludeert hij, dan kan ik het misschien ook. Alleen moet je niet denken dat je dan een Lady Chatterley aan de haak slaat, houdt hij zichzelf voor.

Een golf komt rond de pijler omhoog, en hij wordt nat tot aan zijn knieën. Als hij op tijd voor de lunch thuis wil zijn, moet hij een nat pak halen. Hij legt een hand boven zijn ogen en kijkt naar het noorden van het strand, langs de plek waar Lawrence

werkte naar het huis van zijn zus, tegenover het pomphuis van het gemeentezwembad. Hij kan haar bijna zien, zoals ze langs de rand van het zand heen en weer loopt en zich afvraagt wat hij nu weer voor domme dingen heeft gedaan. Voor hem uit strekken zich nog tientallen pijlers uit in de zee, sommige met nog delen van de spoorrails eraan vast, terwijl de andere kaal omhoogsteken naar de lucht. Op een dag, neemt hij zich voor, spring ik van de ene pijler naar de andere om weg te duiken in de horizon.

‘Ga je werk zoeken bij de spoorwegen, Roy? Of denk je eerder aan de mijnen? Je zou natuurlijk ook de ijsfabriek kunnen proberen als je op zoek bent naar...’ Ze had zichtbaar een vriendelijk woord gezocht. ‘...iets beters.’ Ook dit was tijdens het eten geweest, de eerste avond dat hij er was. De zorgen waren van haar elfjesgezicht te lezen geweest, waardoor ze strenger had geleken. Hij was vergeten dat hij zich met haar slecht op zijn gemak kon voelen – ze was zo klein dat hij zich een reus voelde; ze was zo teer gebouwd dat hij zich een vogelverschrikker voelde omdat hij zo mager was; haar haar was zo donker dat het zijne licht leek. Hij was vergeten hoe verschillend ze waren.

‘Dat weet ik nog niet, Iris, ik weet nog niet wat ik wil gaan doen. Daarom ben ik teruggekomen. Ik heb tijd nodig om na te denken.’ Zijn vingers hadden met het zoutvaatje gespeeld, totdat zij haar hand op de zijne had gelegd en het had teruggezet, precies in het midden van de tafel.

‘Mij lijkt het juist belangrijk om bezig te blijven.’

De volgende golf komt opzetten en hij kijkt op zijn horloge – twaalf uur, zoals hij aan de stand van de zon had kunnen zien. Misschien ben ik me niet meer bewust van mijn omgeving, bedenkt hij. En misschien lukt het daarom niet meer om te

schrijven, omdat ik rondloop met mijn ogen dicht.

Hij snuift; hij is op de pijler geklommen en moet er ook weer af. Zijn zus denkt ongetwijfeld dat hij niet goed snik is, en dat zal een nat pak alleen maar bevestigen.

En het voelt zo goed om in de schuimende branding te springen – hij staat er tot zijn nek toe in als zijn voeten de bodem raken. Doordat het water trekt aan zijn kleren, zijn pak, zijn overhemd, zijn ondergoed, wordt hij zich sterker bewust van de contouren van zijn lichaam.

Eenmaal weer op het strand lacht hij uitgelaten en voelt hij in zijn zakken of er soms een schelp in zit die hij als souvenir mee naar huis kan nemen. Als hij een stripfiguur was, bedenkt hij, zou hij op zijn revers een zeepaardje dragen als boutonnière, en zeewier om zijn middel als riem. En weer lacht hij, deze lange, magere man, die nog langer en magerder lijkt omdat zijn natte kleren aan hem plakken.